

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

GESKIEDENIS V2

FEBRUARIE/MAART 2017

PUNTE: 150

TYD: 3 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 9 bladsye en 'n addendum van 14 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit AFDELING A en AFDELING B, wat op die voorgeskrewe inhoudsraamwerk in die KABV-dokument gebaseer is.

AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE

VRAAG 1: BURGERLIKE VERSET, 1970's TOT 1980's: SUID-AFRIKA

VRAAG 2: DIE KOMS VAN DEMOKRASIE NA SUID-AFRIKA EN DIE AANVAARDING VAN DIE VERLEDE

VRAAG 3: DIE EINDE VAN DIE KOUE OORLOG EN 'N NUWE WÊRELDORDE, 1989 TOT DIE HEDE

AFDELING B: OPSTELVRAE

VRAAG 4: BURGERLIKE VERSET, 1970's TOT 1980's: SUID-AFRIKA: DIE KRISIS VAN APARTHEID IN DIE 1980's

VRAAG 5: DIE KOMS VAN DEMOKRASIE NA SUID-AFRIKA EN DIE AANVAARDING VAN DIE VERLEDE

VRAAG 6: DIE EINDE VAN DIE KOUE OORLOG EN 'N NUWE WÊRELDORDE: DIE GEBEURE VAN 1989

2. AFDELING A bestaan uit DRIE brongebaseerde vrae. Bronmateriaal wat benodig word om hierdie vrae te beantwoord, kan in die ADDENDUM gevind word.
3. AFDELING B bestaan uit DRIE opstelvrae.
4. Beantwoord DRIE vrae soos volg:
 - 4.1 Ten minste EEN moet 'n brongebaseerde vraag wees en ten minste EEN moet 'n opstelvraag wees.
 - 4.2 Die DERDE vraag kan óf 'n brongebaseerde vraag óf 'n opstelvraag wees.
5. Jy word aangeraai om ten minste EEN uur per vraag te spandeer.
6. In die beantwoording van die vrae moet jy jou kennis, vaardighede en insig gebruik.
7. Jy sal benadeel word deur die blote oorskryf van die bronne as antwoorde.
8. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.
9. Skryf netjies en leesbaar.

AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE

Beantwoord ten minste EEN vraag, maar nie meer as TWEE vrae nie, in hierdie afdeling. Bronmateriaal wat gebruik moet word om hierdie vrae te beantwoord, is in die ADDENDUM vervat

VRAAG 1: HOE HET DIE STUDENTE VAN SOWETO DIE APARTHEIDSREGIME GEDURENDE DIE 1970's UITGEDAAG?

Bestudeer Bron 1A, 1B, 1C en 1D en beantwoord die vrae wat volg.

- 1.1 Verwys na Bron 1A.
- 1.1.1 Wat, volgens Desmond Tutu, was die doel van groot apartheid? (2 x 1) (2)
- 1.1.2 Waarom het die apartheidsregering gedurende die 1960's besluit om politieke aktiviste te arresteer? (1 x 2) (2)
- 1.1.3 Haal enige VIER bewysstukke uit die bron aan wat beskryf hoe swart Suid-Afrikaners in die townships geleef het. (4 x 1) (4)
- 1.2 Lees Bron 1B.
- 1.2.1 Wat, volgens die bron, was Tsietsi Mashinini se uiteindelijke doel? (1 x 1) (1)
- 1.2.2 Hoe het Tiro vir Mashinini as 'n student beskryf? (2 x 1) (2)
- 1.2.3 Wat verstaan jy onder die term *Swartbewussyn*? (1 x 2) (2)
- 1.2.4 Lewer kommentaar op waarom jy dink die Soweto-opstande van 1976 Mashinini in 'n nasionale en internasionale held omskep het. (2 x 2) (4)
- 1.3 Bestudeer Bron 1C.
- 1.3.1 Identifiseer die eerste skool in die bron wat op 16 Junie 1976 protesaksie onderneem het. (1 x 1) (1)
- 1.3.2 Hoe, volgens die bron, het die polisie op die betogers in Vilakazistraat reageer? (2 x 1) (2)
- 1.3.3 Waarom, dink jy, het die polisie lewendige ammunisie (koeëls) op die studente gebruik? (1 x 2) (2)
- 1.3.4 Lewer kommentaar op die rol wat vroue gedurende die Soweto-opstande van 1976 gespeel het. (2 x 2) (4)
- 1.3.5 Verduidelik tot watter mate jy die inligting in hierdie bron as betroubaar sou beskou wanneer 'n studie gemaak word van hoe die Soweto-opstande op 16 Junie 1976 verloop het. (2 x 2) (4)

- 1.4 Vergelyk Bron 1B en 1C. Verduidelik op watter maniere die inligting in albei die bronne mekaar ondersteun met betrekking tot die impak wat die jeug van Soweto op die Soweto-opstande gehad het. (2 x 2) (4)
- 1.5 Gebruik Bron 1D.
- 1.5.1 Verduidelik die boodskappe wat deur hierdie foto oorgedra word. (2 x 2) (4)
- 1.5.2 Lewer kommentaar op die doeltreffendheid van die woorde, 'UP IN ARMS 1976' ('HANDE IN DIE LUG 1976'), wat as titel vir hierdie foto gebruik is in die konteks van die Soweto-opstande. (2 x 2) (4)
- 1.6 Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis en skryf 'n paragraaf van ongeveer AGT reëls (ongeveer 80 woorde) om te verduidelik hoe die studente van Soweto die apartheidsregime in die 1970's uitgedaag het. (8) [50]

VRAAG 2: WAS DIE WAARHEIDS-EN-VERSOENINGSKOMMISSIE (WVK) SUKSESVOL OM SUID-AFRIKANERS MET HULLE VERDEELDE VERLEDE TE VERSOEN?

Bestudeer Bron 2A, 2B, 2C en 2D en beantwoord die vrae wat volg.

2.1 Verwys na Bron 2A.

- 2.1.1 Waarom, volgens die bron, is die WVK gestig? (1 x 1) (1)
- 2.1.2 Definieer die volgende terme in die konteks van die WVK:
- (a) Amnestie (1 x 2) (2)
- (b) Versoening (1 x 2) (2)
- 2.1.3 Verduidelik waarom jy dink die outeur van die bron beweer dat die meeste gevalle oppervlakkig bekyk is. (2 x 2) (4)
- 2.1.4 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis en verduidelik waarom die volgende om amnestie aansoek gedoen het:
- (a) Vlakplaas-operateurs (1 x 2) (2)
- (b) ANC-operateurs (1 x 2) (2)

2.2 Lees Bron 2B.

- 2.2.1 Wie, volgens die bron, het die Nasionale Party vir die wydverspreide menseregteskendings blameer? (1 x 1) (1)
- 2.2.2 Waarom, dink jy, is die PAC se bydrae by die WVK-verhore as omstrede beskou? (2 x 2) (4)
- 2.2.3 Hoe, volgens die inligting in die bron, het die IVP op die WVK-verhore gereageer? (1 x 2) (2)
- 2.2.4 Lewer kommentaar op die bruikbaarheid van die inligting in hierdie bron vir 'n historikus wat navorsing doen oor hoe politieke partye op die WVK-verhore gereageer het. (2 x 2) (4)

2.3 Raadpleeg Bron 2C.

- 2.3.1 Verduidelik die boodskappe wat deur hierdie spotprent uitgebeeld word. Gebruik die visuele leidrade in die bron om jou antwoord te ondersteun. (2 x 2) (4)
- 2.3.2 Identifiseer enige VIER 'smeerveldtogte' in die bron wat die Nasionale Party gedurende die 1980's gepleeg het. (4 x 1) (4)

- 2.4 Vergelyk Bron 2B en 2C. Lewer kommentaar op hoe die inligting in hierdie bronne verskil met betrekking tot die rol wat die Nasionale Party gespeel het in die pleeg van politieke wandade teen die mensdom. (2 x 2) (4)
- 2.5 Bestudeer Bron 2D.
- 2.5.1 Identifiseer TWEE menseregteskendings in die bron waarvoor die ANC verantwoordelik was. (2 x 1) (2)
- 2.5.2 Lewer kommentaar op waarom beide die ANC en die IVP besluit het om die finale konsep van die WVK-verslag teen te staan. (2 x 2) (4)
- 2.6 Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis en skryf 'n paragraaf van ongeveer AGT reëls (ongeveer 80 woorde) om te verduidelik of die WVK suksesvol was om Suid-Afrikaners met hulle verdeelde verlede te versoen. (8) [50]

VRAAG 3: HOE HET DIE IMPLEMENTERING VAN STRUKTURELE-AANPASSINGSBELEIDE (SAB's) DIE EKONOMIEË VAN ONTWIKKELENDE LANDE BEÏNVLOED?

Bestudeer Bron 3A, 3B, 3C en 3D en beantwoord die vrae wat volg.

3.1 Verwys na Bron 3A.

- 3.1.1 Noem enige DRIE van die mees ontwikkelde lande in die wêreld volgens die bron. (3 x 1) (3)
- 3.1.2 Wat, volgens die bron, was die doel van strukturele-aanpassingsbeleide in die konteks van globalisering? (1 x 2) (2)
- 3.1.3 Waarom, volgens die bron, is Afrikalande gedwing om IMF-geïnspireerde beleide te implementeer? (1 x 2) (2)
- 3.1.4 Verduidelik waarom Arnold beweer dat die voorwaardes wat die IMF ontwikkelende lande opgelê het, straf was. (2 x 2) (4)

3.2 Bestudeer Bron 3B.

- 3.2.1 Waarom, volgens Ismi, is daar na die 1980's as die 'verlore dekade' verwys? (1 x 2) (2)
- 3.2.2 Gebruik die inligting in die bron en jou eie kennis en verduidelik hoe die terugbetaling van skuld aan Westerse banke die ekonomieë van Afrikalande beïnvloed het. (2 x 2) (4)
- 3.2.3 Watter bewyse in die bron dui daarop dat Afrika se skuld tussen 1980 en 1990 vermeerder het? (1 x 2) (2)
- 3.2.4 Lewer kommentaar op of jy die inligting in hierdie bron as bruikbaar sou beskou wanneer die uitwerking van strukturele-aanpassingsbeleide op Afrikalande nagevors word. (2 x 2) (4)

3.3 Raadpleeg Bron 3C

- 3.3.1 Verduidelik hoe die spotprenttekenaar die Internasionale Monetêre Fonds se strukturele-aanpassingsbeleide uitbeeld. Gebruik die visuele leidrade in die spotprent om jou antwoord te ondersteun. (2 x 2) (4)
- 3.3.2 Lewer kommentaar op die opskrif van die bron 'SOEK DIE VERSKILLE', in die konteks van die implementering van strukturele-aanpassingsbeleide in ontwikkelende lande. (2 x 2) (4)

- 3.4 Vergelyk Bron 3B en 3C. Verduidelik hoe die spotprenttekenaar se interpretasie van gebeure, Ismi se siening rakende die uitwerking wat strukturele-aanpassingsbeleide op ontwikkelende lande gehad het, ondersteun. (2 x 2) (4)

3.5 Lees Bron 3D.

3.5.1 Verduidelik tot watter mate strukturele-aanpassingsbeleide daarin geslaag het om die ekonomieë van ontwikkelende lande te help. (2 x 2) (4)

3.5.2 Noem enige DRIE faktore wat tot die inkrimping van binnelandse markte in ontwikkelende lande bygedra het. (3 x 1) (3)

3.6 Gebruik die inligting in die relevante bronne en jou eie kennis en skryf 'n paragraaf van ongeveer AGT reëls (ongeveer 80 woorde) en verduidelik hoe die implementering van strukturele-aanpassingsbeleide ontwikkelende lande beïnvloed het. (8) **[50]**

AFDELING B: OPSTELVRAE

Beantwoord ten minste EEN vraag, maar nie meer as TWEE vrae nie, in hierdie afdeling.

Jou opstel behoort ongeveer DRIE bladsye te wees.

VRAAG 4: BURGERLIKE VERSET, 1970's TOT 1980's: SUID-AFRIKA: DIE KRISIS VAN APARTHEID IN DIE 1980's

Die onderskeie binnelandse weerstandsorganisasies in Suid-Afrika was suksesvol om PW Botha se apartheidsregime in die 1980's uit te daag.

Stem jy saam met hierdie stelling? Gebruik relevante voorbeelde om jou argumente te ondersteun.

[50]**VRAAG 5: DIE KOMS VAN DEMOKRASIE NA SUID-AFRIKA EN DIE AANVAARDING VAN DIE VERLEDE**

Die geweld wat vroeg in die 1990's in Suid-Afrika posgevat het, was spesifiek daarop gemik om die onderhandelingsproses tussen die verskillende politieke organisasies te ontspoor.

Bespreek die stelling krities in die konteks van die onderhandelingsproses wat tussen 1990 en 1994 in Suid-Afrika plaasgevind het.

[50]**VRAAG 6: DIE EINDE VAN DIE KOUE OORLOG EN 'N NUWE WÊRELDORDE: DIE GEBEURE VAN 1989**

Verduidelik tot watter mate die ineenstorting van die Sowjetunie in 1989 tot die politieke veranderinge wat in Suid-Afrika plaasgevind het, bygedra het. Ondersteun jou argumente met relevante bewyse.

[50]**TOTAAL: 150**